

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

9 Ιουνίου

Η 9η Ιουνίου είναι η 160η ημέρα του έτους κατά το Γρηγοριανό Ημερολόγιο (161η σε δίσεκτα έτη). Υπολείπονται 205 ημέρες.

Αργίες και εορτές

Ορθόδοξη Εκκλησία

Κυρίλλου, αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας (†444), Ιερομάρτυρος Αλεξάνδρου, επισκόπου Προύσσης, Μαρτύρων Θέκλης, Μαριάμνης, Μάρθας, Μαρίας, Μαρκίας και Ενωθά.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1961 - Εγκρίνεται η δημιουργία εργοστασίου λιπασμάτων από τον όμιλο Νεύρου-Φρίπορτ-Λιβανού.

1967 - Πόλεμος των Έξι Ημερών: Το Ισραήλ καταλαμβάνει τα Υψώματα του Γκολάν από τη Συρία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1950 - Γιώργος Καστρινάκης, Έλληνας καλαθοσφαιριστής

1985 - Άνθιμος Ανανιάδης, Έλληνας ηθοποιός

1988 - Σωκράτης Παπασταθόπουλος, Έλληνας ποδοσφαιριστής

ΘΑΝΑΤΟΙ

1847 - Βάσος Μαυροβουνιώτης, Έλληνας στρατηγός

1870 - Κάρολος Ντίκενς, Άγγλος συγγραφέας

1934 - Χρήστος Τσουντας, αρχαιολόγος

1935 - Ευφροσύνη Πασπάτη, Ελληνίδα αθλήτρια της αντισφαίρισης

1968 - Χρυσόστομος Β', Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος

1985 - Γεράσιμος Γρηγόρης, συγγραφέας

2004 - Γερμανός Δημάκης, Έλληνας ιερέας και αντιστασιακός

2009 - Αθανάσιος Βελίκης, πολιτικός

2011 - Ανθή Ζαχαράτου, υψίφωνος

2012 - Ζωρζ Σαρή, συγγραφέας και ηθοποιός

Βάσος Μαυροβουνιώτης

Ο Βάσος Μαυροβουνιώτης (στα σέρβικα λεγόταν Βάσο Μπράγιοβιτς-Βασο Βραјοβιћ) ήταν Σερβικής καταγωγής Έλληνας στρατηγός του 19ου αιώνα.

Γεννήθηκε το 1797, στην πεδιάδα Bjelaplanici (Πετροπαύλις) στο κεντρικό Μαυροβούνιο. Είχε σλαβική καταγωγή. Οι πληροφορίες οι σχετικές με την αρχική περίοδο της ζωής του δεν είναι πλούσιες. Σε ηλικία 20 ετών το 1817 εγκατέλειψε τη γενέτειρά του μαζί με τα αδέρφια του Ράντο, Σπύρο, Λάζαρο και Θεόδωρο λόγω των συνθηκών που επικρατούσαν στην περιοχή: λιμός και εξ αυτού ανέχεια και συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ των φατριών λόγω της αδυναμίας του βλαδίκι Πέταρ Α΄ Πέτροβιτς -Νιέγκος να επιβάλει την τάξη. Θα μεταβεί αρχικά στην Σμύρνη, στην επαρχία του Αϊδινίου μέχρι το 1820 εργαζόμενος ως βοσκός, επιστάτης στην υπηρεσία των Καραοσμάνογλου.

Το καλοκαίρι του 1821 τον βρισκόμαστε να είναι επικεφαλής ένοπλης ομάδας συγκροτημένης από συγγενείς του, άλλους μαυροβουνίους και σέρβους. Ο επίσκοπος Ταλαντίου Νεόφυτος Μεταξάς του ανέθεσε τη διοίκηση των όπλων της επαρχίας Καρυστίας - επιλογή που υπαγορεύθηκε και από τα στρατιωτικά προσόντα του Μαυροβουνιώτη αλλά και από την αποφυγή εκλογής μιας άλλης ισχυρής προσωπικότητας, η οποίας θα υπονόμει την πρωτοκαθεδρία του ίδιου του επισκόπου Ταλαντίου αλλά και του Αρείου Πάγου, ανώτατου πολιτικού οργάνου της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος, μέλος του οποίου ήταν ο Ταλαντίου.

Η Εύβοια υπήρξε το πρώτο πεδίο δράσης του Μαυροβουνιώτη, : που συμμετείχε σε δέκα μάχες. Πριν εγκατελείψει την Εύβοια ο Μαυροβουνιώτης πέτυχε να διευρύνει την πολεμική του πείρα, να συγκεντρώσει χρήματα και τιμαλή είτε με πλιάτσικο σε βάρος χωρικών είτε με ιδιοποίηση της δεκάτης. Καθιερώθηκε έτσι ανεξάρτητος καπετάνιος. Ο Μαυροβουνιώτης αναγνωρίστηκε από την Προσωρινή Διοίκηση και τον Πρόεδρο του Βουλευτικού Σωτήριο Χαλαλάμη ως χιλιάρχος των σωμάτων της Αττικής ενώ αργότερα (1824) εντέλεται να μετακινηθεί στην Ύδρα με σκοπό την άμυνα του νησιού, κάτι που του αναγνωρίστηκε από τον Ύδραίο πρόεδρο του Εκτελεστικού Γεώργιο Κουντουριώτη, ο οποίος τον προβίβασε στον βαθμό της στρατηγίας. Καλείται στη συνέχεια να παρου-

σιαστεί στην έδρα της κυβέρνησης στο Ναύπλιο με σκοπό τη συμμετοχή του στην καταστολή της ανταρσίας των πελοποννήσιων προκρίτων και της στρατιωτικής φατρίας του Κολοκοτρώνη. Η συμμετοχή στην καταστολή υπαγορευόταν από την προσδοκία οικονομικών αμοιβών και υψηλών θέσεων. Έτσι ο Μαυροβουνιώτης «υπήρξε ένας από τους σιδηρούς βραχιόνες του Εκτελεστικού Σώματος, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην τελική επικράτηση των κυβερνητικών».

Μετά το πέρας του Εμφυλίου συγκρότησε με τον μπράτιμό του καπετάνιο της Εύβοιας Νικόλαο Κριεζιώτη, τον θεσσαλό πολιτικό Δρόσο Μανσόλα και τον ηπειρώτικης καταγωγής πρόκριτο των Θιβών Αδάμ Δούκα πολιτική φατρία στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα που συνεργάστηκε με το Γαλλικό Κόμμα και τον Ιωάννη Κωλέττη.

Τον Ιούλιο του 1826 τέθηκε υπό τις διαταγές του Γεώργιου Καραϊσκάκη που του ανέθεσε την άμυνα της περιοχής: στο διάστημα αυτό συμμετείχε σε μάχες στην Αττική: τρεις στα Λιόσια κατά του Σιλιχτάρη, δύο στην Ελευσίνα εναντίον του Κιουταχί πασά και δύο στα Χαϊδάρι κατά του Κιουταχί πασά.

Οι διάφοροι εχθροί που στο μεταξύ είχε δημιουργήσει έστειλαν αναφορές στον Καποδίστρια που τον ενοχοποιούσαν για λαφυραγωγία σε βάρος των χωρικών της Αττικής, ηθική αυτουργία στη διάπραξη κτηνοβοσίας που έλαβε χώρα δημοσίως σε στρατόπεδο της Ελευσίνας. Οι κατηγορίες αυτές εξώθησαν τον Καποδίστρια να το παραπέμψει τον Μαυροβουνιώτη σε στρατοδικείο, που τον απάλλαξε και τελικά μετά από εισηγήσεις φίλων του Μαυροβουνιώτη ο Καποδίστριας τον έκανε χιλιάρχο της Στ΄ χιλιαρχίας. Ως χιλιάρχος ο Βάσος συμμετείχε δραστήρια στην εκστρατεία για την ανακατάληψη της Στερεάς Ελλάδας, και ειδικά σε οκτώ μάχες συμβάλλοντας σημαντικά στην απελευθέρωση της περιοχής.

Ο Μαυροβουνιώτης ήταν από τους λίγους ατάκτους αξιωματικούς της προηγούμενης περιόδου οι οποίοι εντάχθηκαν στον νέο Οθωμικό στρατό. Το 1834 διορίστηκε Συνταγματάρχης - Νομοειθεωρητής Αττικής και Βοιωτίας και το 1836 διοικητής του Σώματος Οροφυλακής Φθιώτιδας. Το 1843 προήχθη σε υποστράτηγο και ανέλαβε διοίκησης Οροφυλακής Λοκρίδας, ενώ το 1846 διορίστηκε βασιλικός υπασπιστής του Όθωνα. Σημαντικό ρόλο στα πολιτικά πράγ-

ματα διαδραμάτισε ο Μαυροβουνιώτης καθώς συνεργάστηκε με το Γαλλικό κόμμα. Τέλος σημαντική οικονομική άνεση έχει αποκτήσει είτε ως ιδιοκτήτης εκτεταμένων γαιών σε Αττική, Φωκίδα και Εύβοια, είτε ως ενοικιαστής προσόδων.

Στην επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου δεν έλαβε μέρος στη συνωμοσία. Παρά τις δεκάδες επιστολές που είχε λάβει από τους κινηματίες που προσπαθούσαν να τον καθουχάσουν σχετικά με τις πραγματικές τους προθέσεις, ο Μαυροβουνιώτης απειλούσε να καταπνίξει την εξέγερση, αλλά συγκρατήθηκε από τον Όθωνα, ενώ έλαβε την διαβεβαίωση από πως η νέα κατάσταση δεν θα απειλούσε την στρατιωτική του θέση και την επιρροή του στην Ανατολική Στερεά.

Ο Μαυροβουνιώτης όταν μετέβηκε στο Λίβανο στάθμευσε για λίγο στην Κέα, όπου γνώρισε την Ελέγκω, κόρη έμπορου Γιώργου Ιωαννίτη, και την ερωτεύθηκε, ενώ αυτή ήταν δεκαέξι ετών και έγκυος. Την απέγαγε με τη θέλησή της, την εγκατέστησε στον πύργο του φίλου του Γιαννούλη Δημητρίου, αρχηγού των αλβανοφώνων της Άνδρου, στον Αμόλοχο και την παντρεύτηκε μετά την επιστροφή του από το Λίβανο στο μοναστήρι της Ζωοδόχου πηγής στο Γαύριο της Άνδρου. Όμως τελικά λόγω των διαφορετικών προσωπικοτήτων τους -εκείνη εγγράμματη και με φιλελεύθερες κοινωνικοπολιτικές αντιλήψεις και ισχυρή προσωπικότητα-ήλθαν σε ρήξη το 1839. Καθώς μάλιστα τον περισσότερο χρόνο ο Βάσος Μαυροβουνιώτης ζούσε μακριά από την γυναίκα του στην έδρα της Οροφυλακής, στη Στυλίδα, εκείνη συνήψε σχέση με άλλον άντρα.

Από το γάμο τους είχαν αποκτήσει τέσσερις γιους και μια κόρη.

Το 1842 ο Βάσος ξαναπαντρεύεται, την Μπίλιω Οικονόμου, κόρη Ύδραίου εμπόρου, από την οποία απέκτησε μια κόρη.

Πέθανε ξαφνικά από πνευμονία σε ηλικία πενήντα ετών, στις 9 Ιουνίου του 1847 στη διάρκεια προεκλογικής εκστρατείας. Ο Μαυροβουνιώτης, «[...] χωρίς να ανήκει στα παλαιά μεγάλα αρματολικά τζάκια, κατόρθωσε στηριγμένος μόνο στα προσόντα του, να ανέβει στις υψηλές βαθμίδες της στρατιωτικής ιεραρχίας και να παίξει σημαντικό ρόλο στην κοινωνία της μετεπαναστατικής Ελλάδας».